

РЕШЕНИЕ

№ 25277

гр. София, 24.07.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 82 състав, в
публично заседание на 07.07.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Вената Кабурова

при участието на секретаря Цветелина Заркова, като разгледа дело номер **5557** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административно процесуалния кодекс. Образувано е по повод подадена жалба от Р. К. К. чрез адв. А. срещу решение № 133/26.03.2025 г. на Комисия за защита от дискриминация (КЗД), 5-членен разширен заседателен състав, в частта по т. I и т. II, с която на основание чл. 65 от Закона за защита от дискриминация (ЗЗДискр.) е установено, че Р. К. в качеството си на старши инженер енергетик и началник отдел „УСКЦ“ – БНБ е извършил тормоз по см. на § 1, т. 1 от ДР на ЗЗДискр. вр. чл. 5 от ЗЗДискр. съгласно защитения по чл. 4, ал. 1 признак „лично положение“ спрямо В. П. Д. и на основание чл. 47, т. 6 от ЗЗДискр. е препоръчано на Р. К. занапред да съблюдава спазването на ЗЗДискр., като за в бъдеще не допуска накърняване честта и достойнството и нарушаването на основните права на личността.

В жалбата се излагат твърдения за неправилност на оспореното решение поради което се иска и неговата отмяна. Посочва се, че нито в жалбата пред КЗД, нито в производството пред органа В. Д. е въвел твърдения или посочил доказателства за такива негови качества, които да изпълват със съдържание защитения признак „лично положение“, твърдян от него като признак, по който е осъществена спрямо него дискриминация под форма на „тормоз“. Акцентираща се върху обстоятелството, че в производството пред КЗД тежестта на доказване на наличието на защитения признак е върху лицето, което сочи себе си за жертва на дискриминация – при условията на пълно и главно доказване, създаващо у решаващия орган сигурно убеждение в тяхната истинност. Докато в оспореното решение липсвали мотиви за това.

В съдебно заседание жалбоподателят, редовно призован, не се явява и не се представлява.

В съдебно заседание жалбоподателят се явява лично и се представлява от адв. А., който

поддържа жалбата, а по същество моли съдът да отмени оспореното решение. претендира сторените по делото разноски. В писмени бележки по делото излага подробно аргументи досежно незаконосъобразността на оспорения административен акт.

Ответникът – Комисията за защита от дискриминация, редовно призована, не изпраща представител.

Заинтересованата страна – В. П. Д., се явява лично и се представлява от адв. К., който оспорва жалбата, а процесното решение на КЗД счита за правилно и законосъобразно.

Съдът, като разгледа становищата и възраженията на страните по делото, приложената административна преписка и събраните по делото доказателства, намери за установено следното:

Административното производство е започнало във връзка с подадена жалба до КЗД вх. № 44-00-1838/12.05.2023 г. от В. Д. за извършена спрямо него дискриминация под формата на тормоз по см. на § 1, т. 1 от ДР на ЗЗДискр. вр. чл. 5 вр. чл. 4, ал. 1 от ЗЗДискр. от страна на Р. К. – старши инженер енергетик и и.д. началник на отдел „УСКЦ“ – БНБ, Д. Р. – управител на БНБ, Т. П. – и.д. директор на дирекция „Стопанска“ – БНБ и С. Д. – главен секретар на БНБ. Д. твърдял, че е бил подложен на тормоз на основата на защитените от закона признаци „лично положение“ и „образование“. Установено било, че В. Д. бил назначен на длъжност „инженер, О.“ в отдел „Управление на собствеността на К. център“ в дирекция „Стопанска“ на БНБ по силата на трудов договор № 105-00284/15.01.2019 г. Със заповед № 105-02309/06.04.2023 г., издадена от управителя на БНБ, Д. бил наказан с дисциплинарно наказание „уволнение“ и трудовото му правоотношение било прекратено. В периода 2020-2023 г. В. Д. бил пряко подчинен на ръководителя си Р. К. – старши инженер енергетик и началник на отдел „УСКЦ“ – БНБ. Комуникацията и отношенията между двамата не били добри, като Д. твърдял, че е тормозен на работното си място словесно и по друг начин, което накърнявало достойнството му и създавало враждебна, унизителна и обидна среда. Р. К. от своя страна сочел, че Д. системно не изпълнявал служебните си задължения, вследствие на което били предприети съответните законови мерки, което не считал, че представлява тормоз или нарушение на Закона за защита от дискриминация.

С оспорената част от процесното решение № 133/26.03.2025 г. на КЗД на основание чл. 65 от ЗЗДискр. било установено, че Р. К. в качеството си на старши инженер енергетик и началник отдел „УСКЦ“ – БНБ е извършил тормоз по см. на § 1, т. 1 от ДР на ЗЗДискр. вр. чл. 5 от ЗЗДискр. съгласно защитения по чл. 4, ал. 1 признак „лично положение“ спрямо В. П. Д. и на основание чл. 47, т. 6 от ЗЗДискр. било препоръчано на Р. К. занапред да съблюдава спазването на ЗЗДискр., като за в бъдеще не допуска накърняване честта и достойнството и нарушаването на основните права на личността.

За да постанови този резултат, КЗД приела, че вследствие на конфликтните взаимоотношения между Д. и К., последният е допуснал извършването на нежелано поведение спрямо жалбоподателя (предвид съставянето на няколко докладни записки за поведението на Д. до горестоящите им ръководители), с което обективно е накърнил достойнството му и е създал за него застрашителна и унизителна среда, вследствие на което Д. е бил уволнен. Съставът на КЗД приел за безспорно установено, че с тенденциозното си поведение К. е извършил тормоз на основата на защитения признак „лично положение“ спрямо Д..

При така установените факти, съдът достигна до следните правни изводи:

Жалбата е допустима, като подадена от лице, имащо правен интерес от оспорване на акта, в предвидения от закона 14-дневен срок за обжалване и е насочена срещу годен за оспорване административен акт.

Разгледана по същество жалбата е основателна поради следните съображения:

Оспореното решение е издадено от компетентен орган, в кръга на неговите правомощия, при

спазване на установената от закона писмена форма, съдържа предписаните в чл. 66 от ЗЗДискр. реквизити, като не са извършени съществени нарушения на административнопроизводствените правила. Посочен е издателят на решението, жалбоподателят, оплакванията му, извършените действия по проучването, становищата на ответните страни в производството, какво е установил органа от фактическа и правна страна и в крайна сметка - какво е решението му по същество на казуса. Изложени са фактическите и правни основания за издаването му. Спазени са специалните административнопроизводствени правила, установени в чл. 50 – чл. 70 от ЗЗДискр. В хода на това производство са представени писмени становища от всички страни, съпричастни към казуса и имащи отношение към спора за упражнена дискриминация спрямо жалбоподателя, след което страните са поканени да се запознаят със събраните материали, да изразят становище по тях, както и да ангажират допълнителни доказателства и изложат твърденията си. Процедурата по проучване и събиране на доказателства е приключила със заключение на докладчика по преписката, след което е насрочено заседание на решаващия състав, за датата на което страните са били редовно уведомени. Проведени са открити заседания с участие на страните, с което производството е приключило и въз основа на събраните доказателства е постановен оспореният административен акт.

Оспореното решение, обаче, е издадено в нарушение с материалните норми.

С императивната разпоредба на чл. 4, ал. 1 от ЗЗДискр. е забранена всяка пряка или непряка дискриминация, основана на пол, раса, народност, етническа принадлежност, човешки геном, гражданство, произход, религия или вяра, образование, убеждения, политическа принадлежност, лично или обществено положение, увреждане, възраст, сексуална ориентация, семейно положение, имуществено състояние или на всякакви други признаци, установени в закон или в международен договор, по който Република България е страна. По смисъла на ал. 2 на същата норма пряка дискриминация е всяко по-неблагоприятно третиране на лице на основата на признаците по ал. 1, отколкото се третира, било е третирано или би било третирано друго лице при сравними сходни обстоятелства. В разпоредбата на § 1, т. 7 от ДР на ЗЗДискр. е разписано, че „неблагоприятно третиране“ е всеки акт, действие или бездействие, които водят до по-малко благоприятно третиране на едно лице спрямо друго въз основа на признаците по чл. 4, ал. 1 или могат да поставят лице или лица, носители на признак по чл. 4, ал. 1, в особено неблагоприятно положение в сравнение с други лица.

От анализа на цитираните норми следва изводът, че за да е налице проява на дискриминация по смисъла на ЗЗДискр., е необходимо да са осъществени всички елементи от фактическия състав на приложимата специална правна норма, както от обективна, така и от субективна страна. Неправомерният диференциран подход към дадено лице или определен кръг лица трябва да е обвързан от признак по чл. 4 от ЗЗДискр. В този смисъл не е достатъчно да се установи по-неблагоприятно третиране на определен кръг лица в конкретен случай, а е необходимо да се докаже още, че това третиране е извършено съзнателно по някои от признаците, очертани в чл. 4 от ЗЗДискр., като следва да е налице и пряка причинно-следствена връзка между неблагоприятното отношение и причината за него, като при всички случаи следва да се изразява в някой признак по чл. 4, ал. 1 от ЗЗДискр. За да се констатира наличието на дискриминация е необходимо и конкретно да бъде посочено лице сравнител, поставено в по-благоприятни условия от лицето, което твърди, че е дискриминирано на базата на признаците по ал. 1 на чл. 4 ЗЗДискр.

В конкретния случай предпоставките, обуславящи извод, че спрямо В. Д. е осъществена пряка дискриминация по признак „лично положение“ не са налице.

Защитеният признак „лично положение“ не е дефиниран легално и за разлика от други защитени

признаци - пол, раса, религия, увреждане, възраст, семейно положение, които са иманентно присъщи на човека, защитеният признак „лично положение“ няма еднозначно, изначално прието обективно съдържание. Това налага установяване и доказване във всеки конкретен случай на значим, обективен, същностен за личността белег, който позволява да бъде прилаган еднакво и който отчита универсалния обхват на закона и абсолютната забрана за пряка дискриминация.

В настоящия случай, нито в жалбата, нито в производството пред КЗД или в съдебното производство Д. е въвел твърдения, съответно е посочил доказателства за конкретни качества, които да изпълнят със съдържание защитения признак „лично положение“. Не е посочен какъвто и да е значим, иманентно присъщ белег, сравним по значение с останалите защитени признаци, които обективно характеризират една личност като такава, за да се приеме, че изпълват съдържанието на защитения признак „лично положение“, и да се изследва и приеме осъществяване на дискриминационни действия именно по този белег. В. Д. е следвало да посочи факти, които да обосноват предположение за наличие на пряка дискриминация по твърдения признак „лично положение“, като посочи и поради кое свое качество/белег, изпълващо със съдържание този признак е дискриминиран, съответно да проведе доказване относно този белег. В случая това не е направено. При липсата на твърдения и представени относими доказателства, които да обосноват неблагоприятното третиране на основата на защитен признак, административният орган неправилно е приел, че е осъществено съответното дискриминационно поведение.

Липсата на обстоятелства и на доказателства, от които може да се направи обосновано предположение за осъществяването на всички елементи от фактически състав на нарушение на антидискриминационното законодателство препятства обръщането на доказателствената тежест по чл. 9 от ЗЗДискр., съгласно който в производство за защита от дискриминация, след като страната, която твърди, че е дискриминирана, представи факти, въз основа на които може да се направи предположение, че е налице дискриминация, ответната страна трябва да докаже, че принципът на равно третиране не е нарушен.

При съобразяване с определената в чл. 9 от ЗЗДискр. доказателствена тежест е видно, че Д. не е представил необходимите доказателства в подкрепа на твърденията си, че спрямо него е проявен тормоз по см. на § 1, т. 1 от ДР на ЗЗДискр., а именно - нежелано поведение, имащо за цел или резултат накърняване на достойнството му и създаване на враждебна, принизяваща, унижителна, обидна или застрашителна среда. В случая не е налице пряка и непосредствена причинна връзка между защитения признак – „лично положение“, и „нежеланото поведение“ на К., изразяващо се в съставяне на докладни записки, описващи неизпълнението на служебните задължения от страна на Д.. Дори и да се приеме виждането на КЗД, че упражняването на конституционното право на труд и възникналите въз основа на него трудовоправни отношения се включват в защитимия признак „лично положение“, то по делото не се доказва да е извършен тормоз по см. на § 1, т. 1 от ДР на ЗЗДискр. вр. чл. 5 от ЗЗДискр. по този признак от страна на жалбоподателя. Съставените от К. докладни записки до по-горестоящите ръководители, в които се описват различни нарушения на трудовата дисциплина от страна на Д., независимо от това, колко значителни или незначителни са те, не представлява поведение, което има характеристиките на понятието „тормоз“, а е израз на правомощието на К. като негов пряк ръководител да следи за дисциплинарни нарушения, извършени от служителите, за които да уведомява работодателя. Следва да се отбележи, че по административната преписка не са налице твърдения, изложеното в цитираните докладни записки да не отговаря на истината.

По всички тези съображения съдът намира, че оспореното решение е постановено в нарушение на приложимите материалноправни разпоредби на ЗЗДискр. Налице е отменително основание по

чл. 146, т. 4 от АПК, поради което оспореният акт следва да бъде отменен изцяло.

С оглед изхода на спора и на основание чл. 143, ал. 1 от АПК, основателна е претенцията на жалбоподателя за присъждане на разноските по делото, изразяващи се в заплатено адвокатско възнаграждение в размер на 1300 лв., които са своевременно поискани и надлежно доказани и следва да бъдат заплатени от ответника.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2 АПК, съдът,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 133/26.03.2025 г. на Комисия за защита от дискриминация, 5-членен разширен заседателен състав, в частта по т. I и т. II от същото.

ОСЪЖДА Комисията за защита от дискриминация да заплати на Р. К. К. разноски по делото в размер на 1300 (хиляда и триста) лева.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщението.

Препис от решението да се изпрати на страните.

СЪДИЯ: